

men slap. Det første er godt og skal bevares, det sidste er skidt og skal selvfølgelig ændres. Vi kan ikke affinde os med en slap folkeskole.

Der er desværre tegn på, at det efterhånden kniber med det kærlige i folkeskolen, for det er da ikke udtryk for kærlighed til eleverne, hvis man undlader at stille krav til dem, hvis man ikke har forventninger til dem, hvis det er lige-gyldigt, om de møder til tiden eller afleverer deres opgaver til tiden.

Der er grund til at frygte, at den kærlige folkeskole nogle steder er på vej til at blive den lige-glade folkeskole. Det kan ansvarlige politikere her i Folketinget selvfølgelig ikke forholde sig passivt til, og derfor har vi bedt undervisningsministeren gøre rede for de danske folkeskole-elevens viden og kunnen på elementære områder, og vi ønsker at vide, hvad regeringen agter at foretage sig for at forbedre undervisning, indlæring og arbejdsvaner i folkeskolen.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

I den mundtlige begrundelse for forespørgslen, som hr. Frank Dahlgaard netop har fremført her, antydes det, at folkeskolefundamentet er ved at smuldre.

Det kan jeg afkræfte. Jeg kan tværtimod sige, at vi i alle vore bestræbelser er i gang med at forstærke fundamentet. Det er en selvfølge, at man som undervisningsminister er levende optaget af, hvad eleverne lærer i den danske folkeskole. Det er jeg, og det var min forgænger. Og derfor vil det være naturligt for mig at gå lidt tilbage i historien for at kunne svare på spørgsmålet om elevernes viden og kunnen på elementære områder.

Diskussionen om undervisningens kvalitet har fundet sted op gennem firserne og halvfemserne. På min forgængers initiativ udsendtes et debatoplæg om grundlæggende kundskaber allerede i 1986, og et kvalitetsudviklingsprojekt blev sat i gang et par år senere.

Også forskningsprojekter blev iværksat, og jeg skal her blot nævne to af disse projekter. Det ene med titlen »Realeksamen kontra folkeskolens afgangsprøver« blev igangsat i 1991 under ledelse af Niels Egelund, og det andet projekt med titlen »Stavefærdighed nu og for 11 år siden« blev igangsat af Undervisningsministeriet og Danmarks Pædagogiske Institut, også i 1991.

Konklusionen i Niels Egelunds rapport var:

»Påstande om, at folkeskolens udvidede afgangsprøve ligger på et lavere fagligt niveau end realeksamen, kan afvises. Der er tale om anderledes prøver, der er baseret på anderledes undervisning, men niveauet er ikke lavere.«

Konklusionen i rapporten om stavefærdighed var:

»Den her skildrede undersøgelse afliver en sejlivet myte. I stedet leverer undersøgelsen dokumentation for en nyhed, der er glædelig. Målt ved de her anvendte prøver er der absolut intet belæg for at påstå, at retstavningsfærdighederne er dårligere i dag end for 11 år siden. Tværtimod er resultaterne ganske entydige. Eleverne i niende klasse i 1990 staver som helhed bedre, end tilsvarende elever gjorde i 1979.«

Når jeg i dag skal svare på, hvordan det står til i skolen med de elementære færdigheder, kan jeg derfor dels henvise til resultaterne fra folkeskolens afgangsprøver, dels til forskellige forskningsmæssige initiativer fra Danmarks Pædagogiske Institut.

Folkeskolens afgangsprøver ved afslutningen af niende klasse og ved afslutningen af tiende giver et billede af elevernes viden og kunnen, når de forlader folkeskolen. Prøverne er frivillige, men næsten alle elever går op til prøve i dansk og matematik.

Folkeskoleafdelingen udsender hvert år evalueringshæfter over prøvernes forløb til samtlige skoler. Hæfterne bygger på fagkonsulenternes erfaringer og tilbagemeldinger fra de beskikkede censorer. I disse hæfter er der bl.a. en statistik over de enkelte prøveopgaver i matematiksat. De giver et overblik over, hvor eleverne viser sikkerhed, og hvor der i givet fald skal ydes en større indsats i undervisningen.

Også i retstavning udarbejdes der en liste med fejlprocenter, således at lærerne kan sætte ekstra ind ved de hyppigste fejltypen. I samtlige prøvfag gives der en statusrapport over elevpræstationer ved prøverne. Hæfterne er således en god vejledning til skolerne.

Også Danmarks Pædagogiske Institut har i flere sammenhænge medvirket til at skaffe overblik over, hvad elever i folkeskolen kan på forskellige områder. Det er senest sket med hensyn til læsning som også omtalt her til indledning. Her har en ny undersøgelse bl.a. vist, at elever i danske tredjeklasser er langsommere læsere og mere usikre læsere end elever på samme alderstrin i de øvrige nordiske lande, dem, vi jo bedre kan sammenligne os med. Især læsehastigheden er et problem, og der er meget, der